

[Hølge Larsen.]

stration af en kildeskat, at det vil være for- svarligt at gå over til systemet.

Det er en realitetsbehandling af alle disse problemer, som det radikale landsmøde opfordrede til. Jeg synes, at oppositionen i stedet for at anbringe sig på bastioner — for nu at tale det sprog — som måske ikke er forsvar værd, skulle deltage i en fordoms- fri drøftelse af tingene. Der findes jo kilde- skat i mange lande, fortrinsvis i lande med høj industrialisering, og der er nok en sam- menhæng her. Da vi herhjemme nu hastigt bevæger os frem imod tilsvarende produktion- og samfundsforhold, er det måske ikke så helt givet, at vort skatteopkræv- ningssystem stadig er tidssvarende.

Jeg skal så til slut gøre nogle bemærk- ninger om spørgsmålet fællesmarkedet og udenrigshandelen. Det er klart — det har jeg vist givet udtryk for ved adskillige lejlig- heder — at mit parti ønsker, at enhver muli- ghed for at bygge bro over modsætningerne mellem EFTA og fællesmarkedet må udnyt- tes, så vi kan nå frem til et udvidet europæisk samarbejde. Hvornår det kan realiseres, ved ingen i dag, og vi må derfor, som den høje regering også har gjort, samle vore kræfter om at udbygge og styrke EFTA.

I den henseende var resultatet af Lissa- bonmødet værdifuldt på to felter. Det lyk- kedes at opnå væsentlige indrømmelser til den danske landbrugseksport, omend vi endnu har et godt stykke vej frem, og man fremskyndede toldafviklingen for industri- varer, så den endelige toldfrihed vil være etableret ved udgangen af 1966. Det kan give visse danske industrier vanskeligheder i en overgangsperiode, men det betyder også, at dansk industrieksport nu relativt hurtigt får bedre muligheder i de EFTA-lande, der har en langt større industribeskyttelse, end vi har. Det betyder også mulighed for billigere industrivarer herhjemme, og det sidste er vel ikke mindst af interesse for landbruget.

Oprettelsen af komiteen for økonomisk udvikling inden for EFTA er jo et led i udbygningen af det videre samarbejde, især nok af interesse for mere tilbagestå- ende lande, og det vil navnlig sige Portugal. Jeg finder det særdeles ønskeligt, om man kan højne den portugisiske befolknings

vilkår gennem teknisk og finansiel bistand, men så må det også, finder jeg, være en forudsætning, at det portugisiske folk får fordel heraf, sådan at det korporative styre i Portugal lidt efter lidt afvikles. Ingen mulighed for at få det portugisiske styre til at forstå dette må forsømmes.

Inden for EFTA må vi vel i særlig grad være opmærksom på det nordiske sam- arbejde. Vi drøftede for ikke så forfærdelig mange år siden oprettelse af en nordisk toldunion. Den blev ikke til noget, men når vi i 1966 afvikler de sidste toldsatser inden for EFTA, har vi samtidig etableret det fællesnordiske varemarked. Det, vi tilsigtede: at skabe et stort fællesnordisk marked med 18-20 millioner forbrugere, vil være en rea- litet, samtidig med at dette store marked også omfatter England, Schweiz, Østrig og Portugal eller i alt op imod 100 mill. forbrugere. Det sidste er mere, end vi dengang regnede med, men det er ikke i strid med tankerne bag det nordiske sam- arbejde, som aldrig har sigtet imod, at vi i Norden skulle være os selv nok.

Vi kan altså nu se hen til det tidspunkt, da der ikke mere eksisterer toldgrænser mellem de nordiske lande. Vi må derfor arbejde videre med at virkeliggøre de planer, der var opridset i de store betænk- ninger om det nordiske samarbejde fra 1957-58, og som udgjorde det reelle indhold i disse samarbejdsplaner. Allerede dengang var en mægtig omformning af verden økonomisk og teknisk i gang, og den er accelereret siden. Vi ved i dag, at Norden er for lille et område at virke med ved løs- ningen af disse store opgaver. Selv Europa er ved at være for lille at virke med, hvad omdannelsen af OEEC til OECD var ud- tryk for. Det var ikke nok med et økono- misk samarbejde i Europa alene; man måtte videre ud til det amerikanske kontinent for at få muligheder for en større frigørelse af handelen.

Men selv om vi altså må erkende, at Nor- den er for lille et område at arbejde med i dag, så er det helt forkert deraf at slutte, at nordisk fællesskab og nordisk sam- arbejde skulle være overflødig. Det, vi skal sigte imod, er vel en sådan form for udvidet samarbejde, at det både styrker os selv og kan forenes med deltagelse i et videre- gående europæisk samarbejde.